

NYT NAVN TIL SKOLE

Statens Teaterskole skifter navn til Statens Scenekunstscole. Samtidig bliver dans og skuespil lagt sammen i et nyt center, hvor uddannelserne skal samarbejde mere.

AKUTPLAN FOR LEDIGE

Regeringen har sammen med arbejdsmarkedets store organisationer aftalt en akut indsats over for de ledige, der risikerer at ryge ud af dagpenge-systemet.

PÅ BESØG HOS BOND

En række danskere har i de senere år været på besøg i den legendariske "Bond-familie". En ny bog handler om de danske Bond-forbindelser. Sceneliv bringer et uddrag.

#06 2012

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND



NÅR ROLLEN ER
EN SKUESPILLER

CROWDFUNDING
LAD PUBLIKUM SPONSORERE DIN KUNST



SEKRETARIAT FOR DANSK SKUESPILLERFORBUND OG FILMEX

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 8 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 3. sal
2200 København N
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59
Man.-fre. 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve og lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard,
Katja Holm (ansv.).

Annoncer sendes til: jr@skuespillerforbundet.dk.
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må
maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum.)

Tryk: KLS Grafisk Hus.
Design: ad-man.dk.

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce (170 x 270) 9.000 kr.
2/3 side annonce (170 x 192) 6.000 kr.
½ side annonce (170 x 133) 5.000 kr.
Top-annonce (170 x 60) 2.000 kr.
Visitkort-annonce (112 x 30) 600 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)
Medlemsannoncer (112 x 30) 300 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)

Annoncemateriale skal afleveres reproklart,
digitalt på CD eller mail i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.

Særlige annonceønsker:
Kontakt Jette Rydder - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE

Katja Holm (formand), Jesper Asholt (næstformand), Dorthe Hansen Carlsen, Julie Carlsen, Thomas Magnussen, Mette Marckmann, Ulla Ricklander, Marie Louise B. Wille, Kristine M. Brendstrup, Ole Jakobsen, Henrik Jandorf, Mette Frank, Sofia Karlsson, Maj-Britt Mathiesen, Elisabeth Halling. Suppleanter: Jacob Stage og Trine Runge.

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Sekretariatschef: Anders Friis Brorholt
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Seniorkonsulent: Mikael Waldorff
Regnskabsfører og Filmex: Heidi Holm Madsen
Bogholder: Lis Jespersen
Chefjurist: Maj Hagstrøm
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen,
Jørgen Byrdal Kloch Larsen og
Berit Lassen
Socialkonsulent: Nanna Møller
IT- manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen
Kursussekretær: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef:
Tine Fangel
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
Omstilling/Sekretær: Hanne Arlund



541 Trykkeri 016



No. 001
KLIMA-NEUTRAL
TRYKSAG



TILLYKKE PÅ TAGENSVEJ

Jazz i receptionen, øl i efterårssolen på terrassen, rundvisning, sang, dans, satire og masser af lykønskninger med de nye lokaler. Alt sammen var med til at gøre det til en meget festlig dag, da hundredevis af medlemmer og samarbejdspartnere mødte op til Dansk Skuespillerforbunds åbningsreception 7. september.

Tak for besøget, og vi glæder os til at se jer alle sammen igen i huset i hverdagen.





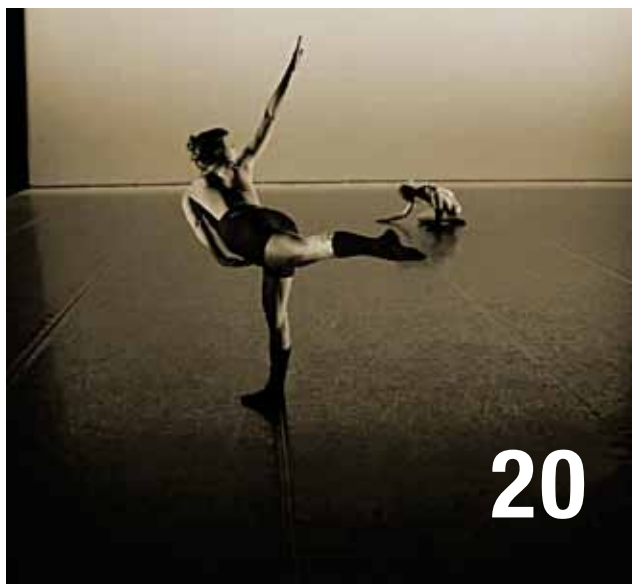
7



10



14



20

#06 2012

AKUTPLAN FOR LEDIGE

4

Regeringen og arbejdsmarkedets parter har aftalt en akut indsats over for de mange ledige, der frem til næste sommer risikerer at ryge ud af dagpenge-systemet. Indsatsen er dog ikke nok til at få alle i arbejde, siger organisationerne. Dagpengereglerne må også ændres.

KRAV OM BEDRE SIKKERHED

5

Da en tung scenevæg væltede og kvæstede en skuespiller, var det et brud på arbejdsmiljøloven, og Det Kongelige Teater fik påbud om at forbedre sikkerheden.

NÅR PUBLIKUM SPONSORERER

7

I USA er crowdfunding dagligdag for mange kunstnere. I Danmark tager denne nye måde at rejse penge på sine første spæde skridt i disse år. Mød et teater og en fotograf, der har fået publikum til at spytte i kassen til konkrete projekter.

PÅ BESØG HOS BOND

10

En stribe danske filmfolk har i de senere år medvirket i eller bidraget til Bond-film. Nu er der kommet en bog om de danske Bond-forbindelser. Sceneliv bringer et lille uddrag.

VI ER SLET IKKE FÆRDIGE

14

Hvordan griber en skuespiller rollen an – når rollen er en skuespiller? Læs dobbeltinterview med Paprika Steen og Nikolaj Lie Kaas om udfordringen og hvor meget af sig selv, de puttede i rollerne – og om skuespilleridentitet i det hele taget.

PARLØB PÅ "NY" SKOLE

20

Danseuddannelserne og skuespilleruddannelsen kommer fremover til at samarbejde mere end hidtil, når uddannelserne rykker sammen i et nyt center på det, som fra 1. september hedder Statens Scenekunstscole.

AKUTPLAN FOR LEDIGE



EN AKUTPLAN SKAL HJÆLPE DE LEDIGE, DER STÅR TIL AT RYGE UD AF DAGPENGENSYSTEMET, I ARBEJDE. MEN DER ER IKKE JOB TIL ALLE, OG DERFOR MÅ DAGPENGEREGLERNE OGSÅ ÆNDRES, MENER ORGANISATIONERNE.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Regeringen og de centrale organisationer på arbejdsmarkedet har indgået en aftale om en såkaldt akutpakke, der skal hjælpe de mange ledige, der fra nytår og frem til næste sommer risikerer at ryge ud af dagpengesystemet som følge af stramningerne fra 2010. Dengang blev dagpengeperioden halveret fra 4 til 2 år, og genoptjeningskravet blev skærpet. Der afsættes i alt 332 mio. kr. til indsatsen, som bl.a. omfatter følgende initiativer:

- Der oprettes et særligt jobberedskab i a-kasser og jobcentre, der skal hjælpe arbejdsløse, der er på vej til at opbruge retten til dagpenge.
- Alle arbejdsløse, der har seks måneder eller mindre tilbage af deres dagpengeperiode, og som frem til sommer risikerer at opbruge deres dagpenget, får et brev fra a-kassen og bliver opfordret til at henvende sig til jobberedskabet.
- Arbejdsløse, der henvender sig, får ret til hurtig og ekstraordinær hjælp.
- Jobcentret tager kontakt til alle arbejdsløse, som jobberedskabet ikke har talt med. Det vil ske senest en måned efter, at der er sendt et brev fra a-kassen.

Alle arbejdsløse, der har behov for en mere intensiv hjælp, får:

- Ret til et intensivt jobformidlingsforløb med en personlig jobformidler.
- Bedre mulighed for at få et vikarjob via jobrotationsordningen.
- Ret til opkvalificeringsjob.
- Ret til hurtigt at få bevilget virksomhedspraktik eller job med løntilskud.

Dansk Skuespillerforbunds hovedorganisation FTF er blandt de organisationer, der har indgået aftalen med regeringen. FTF har tilsluttet sig aftalen for at støtte og bidrage til, at der sættes ind over for udfordringen med de mange, der risikerer at ryge ud af systemet. FTF mener dog ikke, at man kan forvente, at indsatsen vil bringe alle i arbejde.

"Derfor er det FTF's klare opfattelse, at genoptjeningskravet skal reduceres, der skal gives bedre mulighed for

supplerende dagpenge, og at dagpengeperioden evt. skal udvides igen, hvis problemet ikke løses med de øvrige initiativer," skriver FTF i en orientering.

FTF-A, som de fleste kunstnere har som a-kasse, henviser i sin kommentar netop til det kunstneriske område. Formand for FTF-A, Knud Grøngaard, siger: "Vi har blandt andet kunstnere i vores medlemsgruppe. Mange af dem oplever, at det kan være svært at optjene så mange timer, at de igen får ret til dagpenge. Vi håber fortsat, at genoptjeningskravet vil indgå i forhandlingerne om finansloven."

Dansk Skuespillerforbund er i tæt kontakt med både a-kassen og FTF omkring akutpakken og de igangværende finanslovsforhandlinger. ■

FINANSLOV UDEN KULTURINITIATIVER

Regeringens finanslovsudspil indeholder ingen nye satsninger på kulturområdet. Til gengæld bliver der heller ikke sparet på kulturministeriets område.

Grundlaget for forslaget til finansloven for 2013 er de forudsætninger, der allerede var lagt ind i finansloven for 2012 og reguleret med prisudviklingen i 2012. Kulturministeriets ramme er dermed i princippet fuldstændigt den samme som forudsat i 2012-finansloven.

Det samlede kulturbudget udgør på 2013-forslaget 7.554 mio. kr., hvilket er 89 mio. kr. højere end på 2012-finansloven. Bevillingen til scenekunst ændres der heller ikke på. Den udgør på 2013-finansloven 1.103 mio. kr. Bevillingen til filmstøtte i 2013 er uændret i forhold til bevillingen i 2012, ca. 394 mio. kr.

Formand for Dansk Skuespillerforbund, Katja Holm, siger: "Når man husker tilbage på, hvad de nuværende regeringspartier – og ikke mindst den nuværende kulturminister – lovede under valgkampen vedrørende satsning på kulturområdet, så er det skuffende, at vi nu ser den anden finanslov fra denne regerings hånd uden nye initiativer inden for kunsten."



Prøvefotos fra forestillingen af scenografen Kristian Friedländer

PÅBUD OM BEDRE SIKKERHED PÅ DET KGL. TEATER

EN VÆLTET SCENEVÆG KVÆSTEDE I STARTEN AF SEPTEMBER EN SKUESPILLER PÅ DET KONGELIGE TEATER. DET VAR EN ET BRUD PÅ ARBEJDSMILJØLOVEN, OG TEATRET FIK AF ARBEJDSSTILSYNET PÅBUD OM AT FORBEDRE SIKKERHEDEN.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

En alvorlig arbejdsulykke den 7. september på Det Kongelige Teater under prøverne til forestillingen "Lulu" betød, at skuespilleren Søren Sætter-Lassen blev ramt af en særdeles tung scenevæg, der væltede den forkerte vej. Han måtte efterfølgende opereres for et brud på underbenet og desuden behandles for flere knoglebrud i ryggen.

Flere andre skuespillere var til stede på scenen, da væggen faldt. Alle blev efterfølgende tilbudt krisehjælp. Både politiet og Arbejdstilsynet blev tilkaldt umiddelbart efter ulykken for at undersøge årsagerne.

Arbejdstilsynet udstedte straks et påbud til teatret om at bringe sikkerheden i orden, inden der kunne arbejdes videre på scenen. Helt konkret var der tale om, at scenevæggene skulle sikres, så de ikke kunne vælte i den forkerte retning, forklarer tilsynschef Kjeld Mann Nielsen fra Arbejdstilsynet.

Det Kongelige Teater valgte helt at fjerne de tre kulissevægge, der efter planen skulle vælte under forestillingen, men hvor den ene altså under prøverne væltede til den forkerte side.

"I princippet er det altid et brud på arbejdsmiljøloven, når en person kommer til skade, fordi det er arbejdsgiverens pligt at sørge for, at arbejdet foregår sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Derfor udstedte vi et såkaldt strakspåbud. Efterfølgende er teatret i et brev blevet bedt om at redegøre for, hvordan de har levet op til påbuddet," forklarer Kjeld Mann Nielsen fra Arbejdstilsynet.

Teatret fik i brevet en uge (frem til den 22. september) til at redegøre for, hvordan de har opfyldt påbuddet fra Arbejdstilsynet. Kjeld Mann Nielsen fortæller, at strakspåbud er relativt almindelige på arbejdspladser, hvor der kan være en umiddelbar sikkerhedsrisiko, som f.eks. byggepladser.

MANGELFULD RISIKOVURDERING

Efterfølgende ville Arbejdstilsynet foretage en juridisk vurdering af, om der på Det Kongelige Teater er tale om så groft et brud på arbejdsmiljøloven, at det skal meldes til politiet med krav om et bødeforlæg. Dette var ved redaktionens slutning endnu ikke afgjort.

Henrik Jandorf er tillidsmand og sikkerhedsrepræsentant for skuespillerne på Det Kongelige Teater. Han var selv til stede på scenen, da væggen væltede. Han siger:

"Det er en kendsgerning, at når der i en scenografi opereres med tekniske hjælpemidler af særlig farlig karakter, så skal de fornødne sikkerhedsforanstaltninger træffes. Der var tale om tre af de omtalte kulissevægge, som på et givet tidspunkt skulle falde udad, væk fra scenen. Og i dette tilfælde har der tydeligvis været tale om mangelfuld risikovurdering og manglende forsvarlige sikkerhedsforanstaltninger," siger han og fortsætter:

"Det er ikke op til skuespillerne at tage stilling til skyldsspørgsmål. Vi vil blot påpege de grove mangler, der i nævnte tragiske tilfælde, var tale om, samt håbe, at ulykken giver anledning til skærpede sikkerhedsregler på samtlige teatre og andre arbejdspladser landet over."

Det Kongelige Teater udtalte i forbindelse med ulykken, at proceduren for sikkerhed på teatret og særligt omkring forestillingerne og deres afvikling nu efterses – og strammes op i nødvendigt omfang.

Formand for Dansk Skuespillerforbund, Katja Holm, siger om ulykken:

"Det er en ualmindelig tragisk ulykke og selvfølgelig særdeles alvorlig for Søren Sætter-Lassen. Ulykken giver stof til eftertanke, både for scenekunstnerne og for os som forbund, i forhold til, hvor store risici, der kan være forbundet med vores arbejde. Påbuddet fra Arbejdstilsynet betyder her og nu, at sikkerheden på den aktuelle forestilling skal bringes i orden. Men jeg håber også, at det, der er sket, vil få både Det Kongelige Teatre og alle andre teatre til at foretage en grundig gennemgang af alle sikkerhedsprocedurer."

Katja Holm vil desuden tage kontakt til scenekunstnernes tillidsfolk på teatrene for at være sikker på, at de er tilstrækkelig rustet til at kunne sige til og fra i situationer, hvor de er usikre på sikkerheden på arbejdspladsen. ■

Sceneliv gik i trykken den 21. september, og der kan derfor have været en senere udvikling i sagen.



Med en Studieforsikring hos Runa er du sikret til **lav pris**

Studieforsikringen omfatter:

- Indboforsikring - **50% rabat**
- Rejseforsikring Verden - **50% rabat**
- Ulykkesforsikring - **25% rabat**

Flere fordele:

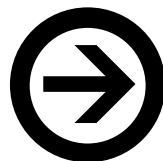
- Har du en Studieforsikring hos os, kan du få **25%** studierabat på Bil-, Motorcykel- og Knallertforsikring
- Spar **8%** ved at betale én gang om året

Studieforsikringen koster mellem 376 og 501 kr. pr. kvartal (indeks 2012) alt efter, hvor i landet du bor.



RUNA FORSIKRING

www.runa.dk · Tlf.: 33 32 22 00



LAD PUBLIKUM SPONSORERE DIN KUNST



I UDLANDET HAR KUNSTNERE I FLERE ÅR HAFT SUCCES MED AT LADE DERES FANS SPONSERE DERES KUNSTPROJEKTER. I DANMARK ER DET STADIG FORHOLDSVIS NYT FOR KUNSTNERE AT CROWDFUNDE, MEN DU HAR GODE MULIGHEDER FOR AT FÅ SUCCES MED DET. FOR DANSKERNE VIL GERNE STØTTE KUNSTNERE.

Af Hanne Olsen

I USA bugner de to største crowdfunding-sites Kickstarter og Indiegogo med teater-, danse- og filmprojekter, der er sponsoreret - crowdfunded af publikum og fans. Og det er helt naturligt for kunstnerne at crowdfunde deres projekter på etablerede platforme eller egne hjemmesider.

Ideen bag crowdfunding er, at du via dit netværk fundraiser dine kunstneriske projekter i stedet for gennem de etablerede fonde. Crowdfunding kan også være et supplement til andre fondsmidler.

I Danmark så det første crowdfunding-site boomerang dagens lys for et år siden, og flere danske kunstnere har kastet sig ud i at crowdfunde. Ifølge Michael Eis, der står bag boomerang.dk, burde mange flere gribe muligheden. For især kunstnere har succes som crowdfundere.

"Fundere vil gerne have noget igen som tak for deres økonomiske bidrag – nogle incitament. Og kunstnere har meget at give igen. Teater-, danse- og filmprojekter kan give fribilletter, signerede plakater, invitere til prøver og optagelser og lave VIP-arrangementer for deres publikum," siger han.

Det er gratis at oprette et projekt på et crowdfunding-site, ligesom du får gratis rådgivning og adgang til sitets

netværk i processen. Først når du har fundet det beløb, du har sat dig som mål, betaler du en procentsats til sitet. På boomerang.dk er det fem procent af det samlede beløb.

"Det er et billigt og seriøst alternativ. Alle kan komme på nettet, og hvis blot én procent af dit netværk synes dit projekt er fantastisk, så spredes budskabet hurtigt. Du betaler, når hele beløbet er fundet. Lykkedes det ikke for dig, er det gratis," fortæller Michael Eis.

Når du crowdfunder et projekt, er hele essensen at aktivere dit netværk effektivt. Det kommer ikke af sig selv. De, der bruger mest tid på projektet, får flest penge. De første penge skal komme fra dem, der kender dig i forvejen. Resten kræver, at du gør en indsats på de sociale medier og taler højt om projektet. Og indstil dig på, at det tager tid at skabe noget nyt.

"Jeg har mødt folk, der synes, det er besværligt. Men det er en investering, der skaber ambassadører til dit nuværende og dine kommende projekter. Gør du dine fundere til fuldblodsfans, så arbejder de for dig," siger Michael Eis. ■

SÅDAN CROWDFUNDER DU

Lav nogle gode incitament

Så sørg for at tilbyde dine fundere noget, der har høj værdi for dem. Jo mere de sponsorerer, des mere skal du give dem igen. Lad dem evt. selv komme med forslag til, hvad de kunne tænke sig at få.

Skaf de første fundere selv

En tommelfingerregel er, at de første 30 procent af pengene skal komme fra dem, du selv kender. Så grib fat i netværket.

Vælg den rigtige platform

Vælg et crowdfunding-site der, hvor dit publikum er. Skal du f.eks. crowdfunde en turné i udlandet, kan det være en idé at vælge en platform i det land, turnéen skal foregå. Vælg en seriøs platform, der ikke forlanger for meget i provision.

Markedsfør aktivt

Hav en konstant aktiv dialog med dem, der har støttet og skal støtte, og gør det samlet, så alle kan følge med. Og vær omhyggelig med at sige tak til dine fundere. Brug de sociale medier flittigt og lav PR. Hyr evt. et PR-bureau. Du kan indregne beløbet i det, der skal crowdfundes.

Præsenter dit projekt professionelt

De projekter, der har en videopræsentation, er dem, der får fundet deres projekter. Lav en god præsentationsvideo evt. med klip fra prøvesalen. Lav en grundig og ærlig pitch, hvor du præsenterer dig selv og projektet.





ET TEATER TIL ALEXANDRIA

EGYPTEN HAR HÅRDT BRUG FOR ET TEATER TIL DERES TEATERGRUPPER EFTER REVOLUTIONEN, MENER TEATRET ASTERIONS HUS, DER HAR FÅET PUBLIKUM TIL AT STØTTE PROJEKTET.

■ Få en gratis aften i teatret, og læg i stedet for billetpengene nogle skejser til et nyt teater i Egypten. Sådan lød opfordringen for nylig fra teatret Asterions Hus. Publikum, som var inviteret på teatrets Facebook-side og i deres nyhedsbrev, var med på idéen, og efter 12 forestillinger havde Asterions Hus og deres velgørhedsprojekt fået 25.000 kr. i kassen til et egyptisk teater.

"Publikum var meget åbne for idéen, selv om vi endnu ikke ved, om projektet lykkes. Hver aften efter forestillingen havde vi et arrangement, hvor publikum fik indblik i, hvad deres penge går til," fortæller teatrets leder Peter Kirk.

Indsamlingen er en del af et større projekt som Asterions Hus har sat i søen i samarbejde med Center for Kultur og Udvikling (CKU). Deres fælles mål er at samle penge til at kunne give egyptiske teatergrupper et teater i Alexandria.

"De egyptiske teatergrupper har ingen spillesteder. Og efter revolutionen er der i høj grad brug for et uafhængigt teater, fordi der er stor interesse og behov for især den politiske kunst," fortæller Peter Kirk, der fik ideen i forbindelse med et samarbejde med en egyptisk teatergruppe.

"De kan ikke bare selv skabe et uafhængigt teater, fordi der er så meget korruption. Og det er alt for dyrt for dem

at leje sig ind andre steder. Vi vil ikke bare forære en pose penge. Det handler om, at vi hjælper dem i gang, og at de fremover selv driver teatret. Vi kan udveksle erfaringer fra kunstner til kunstner, og andre danske teatre kan også drage nytte af det samarbejde," mener Peter.

Det indsamlede beløb voksede yderligere, da teatret Cantable2 valgte at donere overskuddet fra en forestilling til projektet. Men ellers mener Peter ikke, de endnu har gjort det optimale for at crowdfunde det egyptiske teater.

"Vi har haft susende travlt med forestillinger. Havde vi haft mere tid, kunne vi godt have lagt projektet på et crowdfunding-site. Mulighederne er jo slet ikke udtømte, så vi fortsætter," siger han og peger bl.a. på, at andre teatre kunne bidrage ved at donere f.eks. teknisk udstyr, som kan sendes til Egypten.

Men initiativerne i branchen rækker ikke til den million kroner, det koster at etablere teatret i Egypten. Den helt rigtige bygning er fundet, nu mangler blot de sidste midler.

"Vi håber, de store donationer kommer fra CKU og norsk CKU. Og de skal være hjemme i løbet af næste sæson, hvis projektet skal lykkes," konkluderer Peter Kirk. ■

ASTERIONS HUS

Etableret i 2003 af skuespillerne Peter Kirk, Martin Ammundsen og Tilde Knudsen.

Har fast spillested på Refshaleøen i København, hvor de spiller for børn, unge og voksne.

Turnerer landet over med børne- og ungdomsforestillinger.

Har netop deltaget i EXPO 2012 på den danske pavillon i Sydkorea.



FIK FOTOS UDSSTILLET I ITALIEN

FOR DEN HUMANITÆRE FOTOGRAF KASPER NYBO LYKKEDES DET PÅ BLOT FÅ DAGE AT SAMLE PENGE TIL EN UDSSTILLING TIL FORDEL FOR JAPANSKE JORDSKÆLVSOFRE. OG DET ER IKKE SIDSTE GANG, HAN CROWDFUNDER.

En invitation til at udstille på Museum of Modern Art i Napoli blev begyndelsen på Kasper Nybos første crowdfundingprojekt. Museet arrangerede en stor event, hvor de i stedet for at tage entré opfordrede de besøgende til at donere penge til fordel for genopbygningen efter jordskælvet i Japan. På eventen skulle Kasper udstille sine fotos fra jordskælvet i Japan.

Som fotograf, der lever for at tage fotos, som skaber opmærksomhed på humanitært arbejde, var det yderst vigtigt for Kasper at deltage i udstillingen. Han havde bare ikke de 10.000 kr., det ville koste at printe sine store fotos til udstillingen.

"Jeg havde mødt Michael Eis og hørt om crowdfunding. Jeg ved, at mit arbejde appellerer til mange mennesker, som jeg hurtigt og gratis kunne råbe op gennem de sociale medier. Så jeg troede på, at crowdfunding var løsningen," siger han.

Kasper oprettede sit projekt på boomerang.dk. Målet var at indsamle de 10.000 kr. på 14 dage.

"Michael mente, at tidsfristen var lidt urealistisk, men fem dage efter var alle pengene og lidt til i hus. Hvis du er passioneret og inspirerer og motiverer andre, så kan tingene ske fantastisk hurtigt," siger Kasper Nybo.

Han understreger, at hans succes skyldtes, at han var

ekstremt aktiv på både sociale medier og sin hjemmeside. Hans fundere fik et personlig tak, deres navn offentliggjort på Facebook og Twitter, et signeret foto eller en bog, alt efter hvor meget de havde sponseret. Det var altså ikke værdien af det, funderne fik tilbage, der motiverede dem, men projektet.

"Jeg kendte ca. 60 procent af dem. De fleste kom fra mit professionelle netværk. Jeg var meget ihærdig med at takke alle de fantastiske mennesker overalt på de sociale medier. Det er jo den mindste betaling, du kan give dem, og afgørende for om folk har lyst til at støtte en anden gang," siger han.

Ud over at skaffe pengene, som alle gik til fotoprints, har Kasper også fået udvidet sit faglige netværk.

"Tingene breder sig som ringe i vandet. Og jeg vil gøre det igen, når det rette projekt er der," siger han.

Kasper mener, man sagtens kan crowdfunde endnu flere penge, end han har gjort.

"Tro 100 procent på, at det, du laver, er i orden, og sørg for, at det har en værdi for andre end dig selv. At sige ja til at crowdfunde, er også at sige ja til, at andre skal være en del af dit projekt - og er du ikke ærlig, falder det hele sammen. Sig personligt tak til alle! Og vær ufatteligt glad for, at folk støtter det, du brænder for." ■



KASPER NYBO

Uddannet kommunikations- og medieudvikler på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole i 2008.

Freelance humanitær fotograf og visuel storyteller med speciale i socialt fokuserede historier.

Har lavet visuelle humanitære fortællinger i Danmark og internationalt for bl.a. Røde Kors, International Medical Corps og private initiativer.

Har udstillet på Museum of Modern Art i Napoli i 2011 og i Øksnehallen i 2012.

PÅ BESØG I BOND-FAMILIEN

I år fylder James Bond 50 år. På de fem årtier har vi fået 23 officielle film i verdens mest succesrige filmserie. En stribe danske skuespillere og filmfolk

har i de senere år medvirket i eller bidraget til James Bond-filmene. I bogen "Agent 007 – de danske forbindelser", der udkommer 5. oktober, kommer journalist

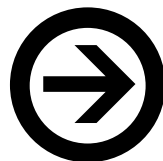


WHO THE FUCK DID YOU FUCK?

FRA FORBEREDELSENE TIL "CASINO ROYALE" HUSKER MADS MIKKELSEN ISÆR, HVOR NERVØS DANIEL CRAIG VAR.

■ "Relanceringen lå også i høj grad i at vælge Daniel Craig til hovedrollen. Den måde, jeg mærkede brydningstiden mest på, var det pres, der lå på Daniel Craigs skuldre. Han kunne ikke gå på arbejde bare én dag, uden der var en spiseseddel på en avis eller en artikel på

internettet om, at han sikkert var pissetårlig. Det vil sige, at hver dag skulle han ind at arbejde, samtidig med at hele England havde besluttet sig for, at han var elendig. Alene det, at han var lyshåret, var åbenbart en katastrofe. Det var hårdt at arbejde med. Selvfølgelig havde han sagt A og



Jacob Wendt Jensen i en række interviews tæt på danskernes oplevelse af i kortere eller længere tid at være en del af det, som de kalder "Bond-familien". Sceneliv har fået lov til at bringe uddrag af to af de interviews, der er lavet til bogen.



OM BOGEN

"Agent 007
– de danske forbindelser"
Af Jacob Wendt Jensen
Byens Forlag
150 sider.

Fra sin medvirken i "Casino Royale" husker Mads Mikkelsen næsten mest, hvor stort pres, der var på Daniel Craig, der på forhånd af de britiske medier var udråbt til at blive en fiasko. Her ses Mads Mikkelsen som Le Chiffre ved pokerbordet. Foto: Polfoto.

Daniel Craig var yngre end Mads Mikkelsen og havde i virkeligheden lavet færre film, så han var mindst lige så nervøs som den danske skuespiller.

"Da vi stod der og røg om kap, kom Martin Campbell forbi og sagde "Hey Mads, welcome on board" og klappede mig på skuldrene. "Thank you", sagde jeg uden helt at forstå, hvad der var sket. Campbell kunne godt se min forvirring, så han sagde "You got the job, we don't want to see you more today, fuck off!" Det var sgu helt mærkeligt, for jeg stod der med adrenalinen oppe at køre forud for castingen og den nervøsitet, der skulle til for at overbevise dem om, at jeg skulle have rollen. Og så havde han alligevel for meget andet at se til i forhold til filmen, så castingen blev droppet. Daniel Craig stod bare og kiggede underligt på mig, indtil han sagde: "Who the fuck did you fuck? I had to audition six weeks for my fucking part!"

Det havde formentlig været anderledes for Mads Mikkelsen at komme ind i et setup med en skuespiller, der havde spillet rollen mange gange.

"Som sådan var jeg med i en ny båd, og det var ret fedt. Vi skulle et stykke hen ad vejen opfinde noget nyt, og det gjorde Daniel Craig og jeg sammen. Det skulle jo ikke være sådan, at jeg pludselig spillede med et stort fælt piratgrin, som man kunne læse senere, at nogle ønskede, det stadig skulle være i James Bond. Le Chiffre skulle være meget ondere, mente de. Skurken og Bond lænede sig i stedet op ad hinanden, og vi nedtonede spillet, og egentlig bliver situationen jo ofte mere uhyggelig af at blive tonet ned. Det er da også den skuespillertradition, jeg kommer ud af. Piratgrinet ville jeg kun bruge, hvis vi virkelig stod og lavede en tossekomedie, men der er stadig mange af den gamle skole, som mener, at DET er ondskab," siger Mads Mikkelsen.

Mads Mikkelsen har en naturlig selvtillid, og han er svær at dupere. Det skulle da lige være, hvis han stod over for en stor fodboldstjerne.

"Det var lettere surrealistisk at få rollen, men egentlig var det mere vildt at stå på Leicester Square i tre timer med 60.000 mennesker til premieren og hilse på den engelske dronning og al den slags hurlumhej. Det er jo trods alt ikke så længe siden, jeg var en dreng fra Nørrebro, der samlede flasker til Land og Folk-festivalen." ■

måtte så også sige B, og det gik godt i længden, men presset var stort undervejs," siger Mads Mikkelsen.

Grunden til, at der blev kigget på Mads Mikkelsen, var, at Barbara Broccolis yndlingsfilm på det tidspunkt var Susanne Biers "Elsker dig for evigt".

"Hun syntes så af uranselige grunde, at den bløde læge, der har en affære, han ikke kan finde ud af, skulle spille skurk i James Bond. På den måde er man mange gange mere rummelig i England eller USA i forhold til at se mulighederne i en skuespiller. Det var en lidt pudsigt vej rundt at få rollen som Le Chiffre. Hun insisterede på, at instruktøren skulle møde mig, og derfra kunne han så selv tage valget."

"Inden castingen mødte jeg Daniel Craig, og vi stod og røg en cigaret sammen. Han var i gang med casting af kvindrollerne i filmen, hvor de havde kig på seks til syv forskellige skuespillere. Han øvede sig på skift med hver af dem i filmens kulisser. Craig var i tuxedo, og jeg var også i jakkesæt, for vi skulle gennemspille torturscenen lidt senere på dagen. Han røg stadig hjemmerullede cigaretter på det tidspunkt, så det var helt nede på jorden," fortæller Mads Mikkelsen.



JEG SÅ RIGTIG UD

EFTER THOMAS VINTERBERGS "FESTEN" SKAFFEDE ULRICH THOMSEN SIG EN INTERNATIONAL AGENT, OG INDEN RET LÆNGE BLEV HAN INVITERET TIL CASTING PÅ BOND-FILMEN "THE WORLD IS NOT ENOUGH". THOMSEN BLEV PRIMÆRT VALGT PÅ SIT ANSIGT, FOR TIL SELVE CASTINGSEANCEN BLEV HAN IKKE ENGANG BEDT OM AT SPILLE SKUESPIL.

Da han skulle på optagelse første gang, havde han en del sommerfugle i maven.

"Jeg var hamrende nervøs til at begynde med. Det foregik trods alt i Pinewood-studierne i London, og jeg kan huske, der hang et stort billede af Peter Sellers på en af gangene. Derefter mødte jeg Pierce Brosnan, der kørte rundt i en lille golfvogn, og han hilste pænt på mig. Det var rart at finde ud af, at indspilningen af filmen, der jo er kernen i det hele, foregik helt almindeligt som på en film i Danmark. Altså bare en film, der kostede en helvedes masse penge. Nerverne forsvandt hurtigt, da vi kom i gang med at skyde scenerne. Jeg måtte sige til mig selv, at jeg jo havde spillet teater og flere gange med timelange dialoger. På den baggrund burde det ikke gøre mig nervøs, at jeg skulle sige replikker som "My name is Davidov". Det er der altså ikke noget svært i," fortæller Ulrich Thomsen.

Han var smigret over at komme med i en Bond-film, men ikke handlingslammet.

"James Bond var min første udenlandske film, og af alle udenlandske film er det nok verdens mest succesfulde filmserie, så at havne lige midt i den var selvfølgelig lidt "wow". Det mest sindssyge er, at når du går på teaterskole, kan du godt af og til tænke, at det kunne være sjovt at spille sammen med de helt store skuespillere. Dem, du har set i film, og som du måske har været heldig at se på en scene i London. Man drømmer jo derudad, og jeg kunne da også godt dengang finde på at holde en lille improviseret Oscar-tale inde i hovedet af og til. Men du kommer hurtigt ned på jorden igen og tænker "nå, ja". Så er det altså heller ikke vildere at opleve, selv om det kan lyde stort og flot, når man fortæller det. Til castingen hilste jeg på Michael Apted, der bare nikkede og sagde "ja". Som instruktør havde han allerede gang i produktionen og havde mange andre ting at tænke på end skurkens højre hånd. De store og dyre film bliver finansieret på hovedrollerne, så mange af de små roller kan godt blive castet i sidste øjeblik. I Hollywood er der jo så mange skuespillere at vælge imellem, at man kunne skyde halvdelen og så stadig have muligheden for at vælge og vrage," siger Ulrich Thomsen.

I sådan et stort maskineri er der ikke megen snak om personernes psykologiske baggrund, og hvorfor de holder deres pistoler, som de gør.

"Folkene bag filmen syntes, jeg så rigtig ud, og så enkelt er det. De kunne lide mit fjæs. På så store produktioner er der så meget at holde styr på, at man groft sagt er ligeglåd



Ulrich Thomsen fortæller, at han primært blev valgt til "The World is not Enough", fordi producenterne kunne lide hans fjæs. Foto: Scanpix

med, hvordan du spiller rollen. Instruktøren og producenterne stoler selvfølgelig på, at du kommer ind og kan dine replikker og ikke er fuld eller på stoffer, men derudover er man overladt til sig selv. Omvendt så er det klart, at havde jeg kvajet mig, var jeg blevet fyret på tre sekunder, for maskineriet skal hele tiden bevæge sig fremad. Gør det ikke det, så taber producenterne penge. Rollen er ikke større, end man kan erstattes på et øjeblik."

Da Ulrich Thomsen blev kørt rundt på sættet i en Jaguar på korte afstande, hvor han syntes, han godt kunne overkomme at gå, tænkte han, at det var lidt overdrevet.

"Det virkede helt sindssygt, ikke? Men når man så ser, at der kører vilde trucks og alt muligt rundt hele tiden, virker det nu alligevel meget logisk, at producenterne ikke vil have, man kommer til skade. Du gennemskuer langsomt, at der er en systematik i tingene, der bare er i en noget større skala end på en dansk eller europæisk film. I bund og grund er det jo bare penge og organisation omkring en helt almindelig filmopgave, og det giver noget ro at få den indsigt i forhold til de næste opgaver.

Når du møder på produktionen af en James Bond-film, bliver der sagt "Welcome to the Bond family". I de her år er det den gamle producent Albert R. Broccoli's datter Barbara Broccoli samt Michael Wilson, der tager imod, og James Bond er hele Broccoli-familiens arbejdsliv.

"De er helt igennem søde mennesker. Selv om James Bond er deres liv, er det dog ikke anderledes at være med i en James Bond-film end en anden international storfilm. Det gennemgående træk er, at selv om du har en mindre rolle, så er du til stede på lige fod med alle de andre. Pierce Brosnan havde naturligvis en større trailer end mange af os andre, men det var ikke sådan, at vi andre blev betragtet som det rene ingenting af den grund. Alt var tip top. Producenterne ved, at hvert lille tandhjul har sin værdi, og derfor bliver alle respekteret, ligesom hvert et komma har værdi i en bog. Hvis et komma ikke bliver sat rigtigt, bliver helheden ødelagt." ■



#1 "Bond er jo en helt unik filmserie. Så på den måde er det sgu sjovt og stort på en eller anden måde. Det er lidt ligesom at få lov til at løbe en tur i Idrætsparken med en bold. Det skal man bare sige ja til. Og så betaler de jo også gode penge, hvilket også er udmærket. Og endelig tror jeg, min engelske agent var blevet møgsur, hvis jeg havde sagt, "det gør jeg sgu ikke!".
(Jesper Christensen til B.T.)

TO GANGE MR. WHITE

#2 "Når man spiller skuespil på et fremmedsprog, er man så opmærksom på, om det lyder rigtigt, at det lægger beslag på 90 procent af skuespillerens energi. Hvis det ikke kører, så er nervepresset større, fordi du er passager på et tog, der koster 21 mio. kr. om dagen, når det standser. Det kan godt stimulere en vis angstfølelse".
(Jesper Christensen til MetroXpress)



VI ER SLET IKKE FÆRDIGE

DET ER BÅDE LIGESOM ALLE ANDRE ROLLER, OG SAMTIDIG ANDERLEDES, NÅR ROLLEN, MAN SKAL SPILLE, ER EN SKUESPILLER. BÅDE PAPIKA STEEN OG NIKOLAJ LIE KAAS HAR FOR NYLIG SPILLET MARKANTE SKUESPILLERSKIKKELSER PÅ FILM. SCENELIV MØDTE DEM TIL EN SNAK OM, HVORDAN DE GREB OPGAVEN AN OG – I NATURLIG FORLÆNGELSE – OM SKUESPILLERE, IDENTITET OG FAG MERE GENERELT.

Af Jacob Wendt Jensen Foto: Henning Hjorth

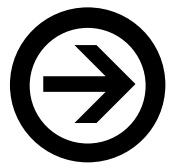
Instruktøren var den samme, nemlig Martin Zandvliet, da Paprika Steen og Nikolaj Lie Kaas skulle have greb om en filmhovedrolle, hvor personen har samme fag som dem selv. Skuespillerne, de skulle portrættere, var til gengæld meget forskellige – den ene fiktiv og den anden en virkelig person. Og alligevel var det begge figurer, der havde det svært med livet.

Paprika Steens spiller en fiktiv karakter, skuespillerdivaen Thea i instruktørens debut "Applaus" fra 2009. Skarp

som en ragekniv, klog og dybt alkoholiseret forsøger hun at holde sit liv flydende i mere end en forstand, men det lykkes kun sjældent. Nikolaj Lie Kaas spillede folkeejet Dirch Passer i sidste års "Dirch" – en stor komiker, hvis værk vi stadig hører og ser, men han var også en mand, der brændte sig selv op i forsøget på at forblive på toppen.

VI KENDER SKIZOFRENIEN

Paprika Steen griber bolden først på spørgsmålet om,



"Når man spiller en skuespiller, er det mere filterløst end en bankmand, så der er mulighed for at give den gas i den slags roller og det er jo altid sjovt," siger Nikolaj Lie Kaas.



"Der er en tendens til at fremstille skuespillere som lalleglade sanseidioter, men sådan er dem jeg kender altså ikke. De fleste er sindssygt skarpe og begavede og det gælder også når jeg læser interviews med udenlandske skuespillere," siger Paprika Steen.

hvorvidt det er anderledes at spille en skuespiller end at spille andre roller.

"At spille en, der arbejder med noget så sfærisk som for eksempel skuespil, kan sammenlignes med slet og ret at spille kunstner, om så det er malerkunst eller anden kunst, personen beskæftiger sig med. Skismaet er at spille en, der lever af noget, der ikke sådan lige er til at tage og føle på. At kombinere det småborgerlige med kunsten er altid en splittelse eller en art skizofreni hos kunstnere. Det kender vi skuespillere jo også fra vores eget liv," siger Paprika Steen og går videre til at tale om rollen som Thea:

"Nogle af mine venner har sagt om "Applaus", at de næsten ikke kunne se filmen, fordi de synes, det er så meget mig. Bortset fra at jeg ikke selv er alkoholiker, ikke selv er skilt, og ikke har fået tvangsfjernet mit barn - endnu da, ha ha - så kommer jeg jo fra en skuespillerfamilie og har dermed set opture og nedture. Jeg har også set isolationsfølelsen på nært hold. Følelsen af ikke at kunne connecte med verden i visse perioder, kender jeg fra mig selv. Når man har det på den måde, at man sidder sådan lidt udenfor og kigger ind på verden. Det oplever alle mennesker nok, men skuespillere eller rettere sagt kunstnere gør det måske

i lidt mere udpræget grad. Nu bruger jeg altså udtrykket "kunstnere", selv om det i nogle ører godt kan lyde krukke. Lyder det krukke Nikolaj?"

"Nej. Det kan du sagtens tillade sig at sige," lyder det fra Nikolaj Lie Kaas.

LÆNEDE SIG OP AD LEGENDEN

Nikolaj Lie Kaas tager over:

"Skuespillere er ikke anderledes end andre mennesker, men vi befinder os et sted, hvor det er besluttet, at vi har fået lov til at leve de her ting helt ud. At se på verden og fortolke på den. Alle kan synge, og alle kan åbne op for godteposen, men der er også en grund til, at nogen har behov for det. Alle siger, de kan, hvis de ville, men det er ham der går ned og køber farverne og penslen, der gør det, og som kan risikere at gøre en forskel," siger Nikolaj Lie Kaas, og fortsætter:

"Jeg vidste for eksempel fra begyndelsen, at jeg ikke ville lave en decideret kopi af Dirch Passer. For det første ville det være patetisk, og for det andet ville alle mine mangler stå lysende frem. Derfor skulle mit bud på Dirch Passer indeholde noget af mig selv, og visse dele af kopiering til at





PAPRIKA STEEN OM NIKOLAJ LIE KAAS I "DIRCH"

"Først så jeg Nikolaj imitere Dirch, derefter så jeg Nikolaj spille Dirch, og jeg tænke "hold kæft, hvor er han dygtig til det", og derefter glemte jeg Kaas. Og så blev det en film om Dirch Passer. Og til sidst blev det bare en film om en mand. Kaas og Dirch var blevet til ét."



Lars Ranthe og Nikolaj Lie Kaas i "Dirch" Foto: Bjørn Bertheussen

begynde med. I det mindste i arbejdsprocessen. Altså ligesom man kopierer en mærkelig gangart, der til sidst bliver så naturlig for en, at man glemmer, man bruger den. Dirch er et godt eksempel som menneske, fordi han er, som vi er flest. Han var en ganske almindelig mand til daglig. Mere stille end man var klar over og ikke specielt morsom. Når han optrådte, var han til gengæld meget morsom, så det var lidt som at spille to forskellige roller," siger Kaas og peger på både fordele og ulemper i forhold til at spille en ganske bestemt skuespiller:

"Vi lavede en scene, der ikke er med i filmen. Og gud ske tak og lov for det. Publikum begyndte at grine af Dirch i forestillingen "Mus og mænd", der ellers er et seriøst stykke, og han gik med grinnet i stedet for fortsat at spille sin rolle seriøst. Den beslutning blev jeg da konfronteret med som skuespiller, for måske var jeg også gået den vej. Hvem ved? Vi optog et bud på den scene, hvor Dirch solgte ud, men det er kun noget, vi har hørt, og ikke noget vi helt præcist vidste, hvordan var foregået. Jeg havde opkastningsfølelse, fordi det var så tarveligt overfor en mand, der ikke kunne svare. Vi måtte gætte, og det måtte vi jo med meget. Men på en måde var det jo i forhold til Paprika nemmere for mig, fordi jeg havde en konkret person at forholde mig til," siger Nikolaj Lie Kaas.

INSPIRERET AF MIT EGET LIV

Nikolaj retter et spørgsmål til Paprika:

"Du er jo ret ekstrem, for eksempel i din rolle som Thea, men jeg gætter på, at du er meget almindelig, når du er derhjemme?"

"Jeg er meget privat. Jeg kan virkelig godt lide ensomheden og ikke-kommunikationen, uden der er tale om noget melankolsk. Jeg bliver helt udmattet af en aften med slapstick for fuld skrue. Thea fra "Applaus" blev på en måde til hende, som jeg kunne være bange for at blive. Hende som jeg har set været fuld til festerne, da jeg var yngre skuespiller. Hende der dansede sexdans på dansegulvet, og som blev pinlig. Angst æder sjæle op i det her fag. Det er jeg bange for, også skal ske for mig. Jeg tror bare, at jeg er for forfængelig til at nå helt derud, og jeg er ret "holdt"

i min galskab, vil jeg sige. Når jeg har grædt i en brandert, har det været på grund af kærestesorger. Thea kan ikke styre sin personlighed. Hun er farlig, når hun drikker," siger Paprika Steen, og giver lidt mere baggrund:

"Min mor var en stor personlighed og arbejdsløs skuespiller og tog for mange piller, så det kunne jeg sagtens huske fra min barndom. Men min karakter i "Applaus" var ikke kun hende. Det var jo også dele af mig selv, når jeg er i dårligt humør. Det kan misforstås, men altså den eneste replik jeg har improviseret frem i forhold til manuskriptet er "Jeg hader almindelige mennesker". Godt, så er det afsløret. Jeg kender altså også den følelse."

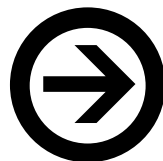
"Som skuespiller er jeg personligt ligeglad med, når folk glør på mig. Mit skuespillerjag, hvis man kan bruge det udtryk, kommer mere frem, når tingene bliver for almindelige. Når man sidder ved et middagsbord, og almindelighederne bliver kylet over disken for længe, så kan jeg mærke, at hvis jeg ikke kan få lov til at sige et eller andet grimt, sjovt eller anarkistisk, så bliver jeg kvalt. Jeg VIL bare punktere situationen. Det var naturligvis et karaktertræk, jeg tog med ind i rollen. Det var en god platform at stå på som Thea," siger hun og fortsætter:

"Sådan er vi lidt alle sammen. De kolleger jeg kender bedst som Anders Thomas Jensen, dig Nikolaj, Ulrich Thomsen og Mads Mikkelsen. Når vi alle er samlet, som vi var det på for eksempel "De grønne slagtere" og "Adams æbler", var vi alle sammen sådan, og der blev det næsten for meget. Jeg sov tre uger efter, ha ha."

UDEN FILTER

Er det anderledes at spille en skuespiller end for eksempel en bankmand?

"Der er en tendens til at fremstille skuespillere som lalleglade sanseidioter, men sådan er dem, jeg kender, altså ikke. De fleste er sindssygt skarpe og begavede, og det gælder også, når jeg læser interviews med udenlandske skuespillere. På den baggrund var det sjovt at spille en person, der var begavet men alligevel langt ude. Store personligheder med store egoer, der får store problemer. Det er ikke sværere eller lettere at spille en skuespiller – det



Paprika Steen foran spejlet i "Applaus". Foto: Carsten Villadsen.

NIKOLAJ LIE KAAS OM PAPRIKA STEEN I "APPLAUS"

"Det er en slikbutik, når gode skuespiller får mulighed for at give den fuld smadder. Jeg vidste godt, at du kunne spille primadonna. Det lå lige til højreskøjten, men at det bliver så trist og sølle på en måde, og man så alligevel forstår og føler med hovedpersonen, gjorde rollen fantastisk."



er bare noget andet. I virkeligheden tænkte jeg nok mere på hende som en offentlig person end som en skuespiller," siger Paprika Steen.

"Dirch døde ikke af druk, men af alt for meget liv og for meget smæk på. Han havde egentlig et meget regulært liv med dampbad hver dag og mange ritualer. Han var meget ordentlig med sine ting, men derfor fik det galt alligevel. Hvis en skuespiller har noget eksplosivt i sig, som han kan bruge fagligt, kan det godt komme ud af kontrol, og det gjorde det med Dirch," siger Nikolaj Lie Kaas, og fortsætter:

"Der er ikke det samme filter på en rolle som skuespiller, som der ville være, hvis du for eksempel spiller en mand, der arbejder i en bank. En bankmand, der skal råbe ud over Møns Klint, vil have svært ved det, mens en skuespiller nok bare ville skribe af sine lungers fulde kraft. Det er et spørgsmål om, hvad man er vant til. Når man spiller en skuespiller, er det mere filterløst end en bankmand, så der er mulighed for at give den gas i den slags roller og det er jo altid sjovt," siger Nikolaj Lie Kaas.

SKUESPILLERE ER SOM MÅNEN

Var du nervøs for at spille Dirch Passer?

"Da jeg så første udkast til manuskriptet, var den der simpelthen ikke. Og så tænkte jeg, at det var ude af mine hænder og tørrede sved af panden. På den anden side havde jeg fornemmelsen af, at de her mennesker bag filmen havde stor energi, så det overraskede mig ikke, at de kom igen - i øvrigt med et manuskript, der var meget anderledes. Jeg tror aldrig jeg har set to udkast af samme historie, der var så følelsesmæssigt forskellige. Det var gnisten mellem Kjeld og Dirch, der blandt andet var forbedret. Jeg kan huske, at jeg tænkte, at nu blev jeg jo dikteret til at være med af den gode historie. Jeg gik i gang med at høre alt det gamle materiale og lære det udenad, og jeg filmede mig selv sindssygt meget, så jeg hele tiden kunne rette mit udtryk," siger Nikolaj Lie Kaas, der oplevede det helt store klik, da han fik sin medspiller:

"Da vi fandt Lars Ranthe, mærkede jeg, at jeg skulle tage mig sammen på en helt anden måde. Vi forstod begge to legen. Jeg synes godt man på en film kan se, om to skuespil-

lere rammer hinanden og det kan ses, når de ikke gør det. Man kan se, hvor der bliver faket, men når kemien lykkes, så kommer gaverne, og der opstår en overbygning på det hele," siger Kaas.

Paprika Steen supplerer:

"Jeg tror skuespillere er lidt ligesom månen. De fungerer bedst, når de bliver lyst på. Jeg kan ikke gå og spille derhjemme til ingenting. Min energi fungerer kun, hvis der også er en anden energi. I form af medspillere eller publikum. Mit flow begynder først at køre i det øjeblik, så jeg har svært ved at forstå dem, som for eksempel er i stand til at lave lange one man shows. Hele min person ændrer sig, når der er andre i rummet. Så er man på. Det gælder også privat. Der kan gå flere dage uden jeg siger et ord," siger Paprika Steen.

PLANKEN UD MED ZANDVLIET

Talte I om faldgruberne ved kunstnerportrættet med instruktøren Martin Zandvliet?

"Zandvliet ville for alt i verden undgå at lave noget sentimentalt. Det måtte ikke blive noget med ofre. Vi skulle ikke lave den grædende klovn. Der er mange faldgruber af selvhøjtidelighed og selvmedlidenhed. Ikke mange skuespillere er selvhøjtidelige, og de få, der er det, er ulidelige at arbejde sammen med. Det var fedt, at Thea var begavet og ikke til at jorde. Skuespillere på film ses alt for ofte foran et spejl, og da jeg skulle lave scenen foran spejlet, var jeg ved at kaste op. Jeg ringede til Martin aftenen før. Klovnen der smiler og græder, jeg kan ikke klare det. Undertonen endte heldigvis med at blive mere rå og mindre neurotisk. Thea er jo ikke som Norma Desmond i "Sunset Boulevard", der sad med turban på og talte højtideligt," siger Paprika Steen.

Nikolaj Lie Kaas siger om arbejdet med "Dirch":

"Jeg havde virkelighedens "Dirch" at læne mig opad, og Martin havde historien om en mand, der falder. Han ville lave en film, der betød noget mere almengyldigt. Jeg beundrer ham for hans mod. Jeg har stået og råbt ham ind i hovedet uden, at han har taget det personligt. Zandvliet er rolig og flabet. Han ved, han er verdensmester. Og så har han det her med at holde scenen i gang langt udover det





planlagte klip, så der ofte opstår noget uventet og spændende,” siger Nikolaj Lie Kaas.

”Ja, når Martin opdager noget, der er ubehageligt eller pinligt, hager han sig fast. Helt derhen til hvor masken falder, hvor man lige sunder sig og bliver bedt om at gå ind i stemningen igen. I ”Applaus” lå min medspiller og jeg i lang tid og rodede rundt på sengen i en bestemt scene, og til sidst bliver det meget mærkeligt og sårbart, og vi vidste ikke helt selv, hvad vej vi skulle længere, og han brugte et af de sene klip i filmen,” siger Paprika Steen.

NÆSTE GENERATION

Talen falder i løbet af interviewet også på Steen og Kaas’ egen skuespillergeneration og generationerne efter dem.

”Nikolaj, du er da også med i den nye generation. Du er den nye Marguerite Vibyl,” driller Paprika Steen.

”Der er sket meget nyt efter os. Jo, jo, jeg er da med i ”Forbrydelsen III”, men det er jo ikke på den måde ”the new shit”. Den nye generation er kommet, og den kan vi umuligt være en del af. For det første kan man forstå, hvad de siger! Man kunne ikke forstå hvad Mads Mikkelsen og jeg sagde, og derfor blev vi moderne. Ha ha. Dig, Paprika, kunne man godt forstå, så du har aldrig været moderne!”

”Nej, men for at være alvorlig et øjeblik. Jeg er ikke med i det nye. Skuespillerne i den unge generation er meget mere professionelle, end vi var. De kan synge, de kan danse, de kan ta-da-ta-da det hele. Der er noget mere amerikansk over det, og det er på mange måder superfedt. Der er en tidlig modenhed og en voksenhed og en rolighed. Men det kan også blive lidt kedeligt, lidt musical academy-agtigt. Selv synes jeg på en måde, det gik så hurtigt med at være up and coming til at blive en art institution. Birthe Neumann sagde, efter hun var blevet 60 år, at hun stadig var en skuespiller på vej, og sådan vil jeg da også helst se mig selv. Vi er slet ikke færdige!,” siger Paprika Steen ■

SKUESPILLERE SOM SKUESPILLERE

- The Artist (2012) – Jean Dujardin vandt en Oscar for at spille stumfilmsstjernen George Valentin.
- Tropic Thunder (2008) – Jack Black, Ben Stiller og mest markant Robert Downey Jr. spiller krukke skuespillere på optagelse i junglen.
- What Ever Happened to Baby Jane?/Hvad blev der egentlig af Baby Jane? (1962) – Bette Davis er barnestjernen Baby Jane Hudson.
- Limelight/Rampelys (1952) – Chaplin spiller en ældre skuespiller og cabaretkunstner, som ingen længere gider se.
- Sunset Boulevard (1951) – Gloria Swanson er stumfilmskuespilleren Norma Desmond, hvis stjernestatus ikke overlever, at der kommer lyd på film.

.... OG SOM DE STORE STJERNER

- My Week With Marilyn (2012) – Michelle Williams spiller Marilyn Monroe.
- Frances (1983) – Jessica Lange er Frances Farmer, der kommer på sindssygeanstalt.
- Chaplin (1992) – Robert Downey Jr. er Chaplin ned til mindste detalje.
- Man of a Thousand Faces/Manden med de 1000 ansigter (1957) – James Cagney spiller stumfilmskuespilleren Lon Chaney, der var en mester i make-up.
- Mommie Dearest/Mor er den værste i verden (1981) – Faye Dunaway giver den hele armen som skuespillerinden Joan Crawford.

KURSUS: SKUESPILLER OG INSTRUKTØR

En af fransk films store nestorer, når det gælder coaching af skuespillere, kommer til Danmark og laver en workshop for filminstruktører og skuespillere.

Pascal-Emmanuel Luneau er nok først og fremmest kendt for sit arbejde som skuespillercoach på film som "Nikita", "Farinelli", "Les Enfants du Siècle", "Solkongens Dans" og "Spurven" (hvor hovedrolleindehaver Marion Cotillard vandt en Oscar for sin rolle).

Workshoppen afholdes over fem dage og forholder sig til tre hovedfokuspunkter:

- Instruktion af skuespillere set fra instruktørens side
- Instruktion af skuespillere set fra skuespillerens side
- Instruktion af skuespillere set fra coachens side

At instruere en skuespiller handler om at skabe og tilbyde en ramme til instruktørens afsøgning af det, som dirigerer instruktionen af skuespilleren. Der findes ikke mange etablerede regler. Og der findes ligeså mange måder at instruere en skuespiller på, som der findes instruktører. Hver instruktør skal derfor finde sit eget sprog og sin egen

måde at kommunikere på for at få det frem i skuespilleren, som han/hun ønsker at se og filme. I løbet af denne uge sætter Pascal fokus på dette fantastiske møde mellem den som skaber en imaginær verden og den som skal fortolke den – mellem instruktøren og mellem skuespilleren.



Tid: 19. november til 23. november kl. 9-16

Sted: Den danske Filmskole

Pris: Medlemmer af DSF: 1450 (ikke medlemmer: 1950)

Antal deltagere: 6 instruktører og 12 skuespillere

Medlemmer af Dansk Skuespillerforbund bliver støttet med 500 kr. af forbundet. Skriv venligst i feltet „Motivation“ om du er medlem, så du kan opnå den reducerede pris.

Læs mere om workshoppen og tilmeld dig på Den Danske Filmskoles efteruddannelse: www.efu.filmskolen.dk

UDDANNELSES- OG STUDIEREJSELEGATER

Legaterne gives til skuespillere, operasangere, dansere, musicalperformere og koreografer.

Dansk Skuespillerforbunds bestyrelse anvender igen i år en del af rettighedsmidlerne til legater til uddannelse i ind- og udland, herunder studietur til udlandet.

Der uddeles 3 legater á 40.000 kr.

Legaterne kan uddeles til uddannelsesformål, der kan:

- Tilvejebringe ny og exceptionel viden.
- Øge ansøgerens kompetencer i væsentlig grad.
- Bidrage til en styrkelse af dansk kulturliv.

Begrundet legatansøgning skal indeholde en detaljeret beskrivelse af formålet med rejsen eller indholdet af uddannelsen, med afsæt i ovenstående kriterier, samt et budget og et CV.

Legaterne kan ikke anvendes til produktionsstøtte. Ansøgningerne vil blive behandlet fortroligt.

For at ansøgningen kan komme i betragtning skal den være forbundet i hænde senest

den 1. november 2012 kl. 12

i 4 eksemplarer (samlet og hæftet). For sent indkomne ansøgninger vil ikke blive behandlet.

ANSØGNINGEN SENDES TIL:

Dansk Skuespillerforbund
Tagensvej 85, 3., 2200 København N
Att.: Hanne Arlund

Der kan forventes svar på ansøgningen inden nytår.
OBS: Legaterne beskattes som B-indkomst.

SKUESPILLER HARALD HEJSTS LEGAT

Bestyrelsen indkalder hermed ansøgninger til legatet.

Legatets formål er – til minde om skuespilleren Harald Hejst – at yde støtte og opmuntring til skuespillere, som er medlemmer af Dansk Skuespillerforbund. Det er dog en forudsætning at modtageren er i økonomisk trang.

Ansøgningen bedes være forbundet i hænde senest fredag den 2. november 2012.

ANSØGNINGEN SENDES TIL:

Skuespiller Harald Hejsts Legat
c/o Dansk Skuespillerforbund
Tagensvej 85, 3.
2200 København N

Legatet kan ikke ydes som produktionsstøtte.



Foto: Christian Bang

SKUESPILLERE OG DANSERE I PARLØB PÅ "NY" SKOLE

20 ÅR MED UDDANNELSER INDEN FOR MODERNE DANS I DANMARK BLEV FEJRET, SAMTIDIG MED AT SKOLEN FOR MODERNE DANS FORMELT SET OPHØRTE SOM LED EN ÆNDRET ORGANISATION PÅ STATENS SCENEKUNSTSKOLE.

Af Leon Andersen

■ På en måde var det hele lidt spøjst. Men samtidig kan man med lige så stor ret fremføre, at timingen var perfekt, da 20 års jubilæet for de første uddannelser inden for moderne dans i Danmark blev fejret i dagene 27. august - 1. september.

Det skete med en række arrangementer på Skolen for Moderne Dans, og formelt set eksisterer skolen nu ikke længere under dette navn. De tre uddannelser inden for genren indgår nu i ét af de tre centre for uddannelse, som er en del af, hvad der indtil dette tidspunkt hed Statens Teaterskole – men som nu har skiftet navn til Statens Scenekunstskole.

Således blev der både kigget tilbage og frem i tiden i løbet af de seks dage på skolen, hvor programmet bl.a. rummede workshops, seminarer, diskussioner og masser af gæster på Holmen.

IKKE SÅ FORSKELLIGE

Sheila de Val, som leder uddannelsen inden for danseformidling, mener, at ændringerne i den ny organisation i høj grad signalerer bevægelse på indholdssiden og ikke kun handler om struktur.

Ud over danseformidlingen er selve danseruddannelsen og uddannelsen som danseakkompagnatør slået sammen med uddannelsen til skuespiller i et særligt center for skuespil og dans. Sheila de Val sidder i ledelsen af den ny Statens Scenekunstskole, hvor processen med at få de to kunstneriske udtryksformer til at spille sammen formentlig kommer til at fylde meget i de kommende år.

"Der er ikke tale om, at nogen af os skal flytte ind hos den anden. Vi går i gang med at bygge nyt og med at undersøge, hvilke muligheder samarbejdet giver os. Men dansere og skuespillere er slet ikke så forskellige, som mange måske vil tro. Vi bruger bare kroppen og stemmen på en anden måde, selv om vi dansere selvfølgelig ikke har sproget at holde os til på samme måde," forklarer hun.

Sheila de Val ser meget frem til samarbejdet med den ny leder af skuespilleruddannelsen, Henning Sprogø, fordi, som hun siger: "jeg ved, at hans tilgang til faget er mere kropslig, end det tidligere har været tilfældet på uddannelsen."

De Val er selv uddannet danser fra Darlington College of Arts og hos koreografen Alvin Ailey i USA.

STATENS SCENEKUNSTSKOLE

Med virkning fra 1. september har Statens Teaterskole skiftet navn til Statens Scenekunstscole. Samtidig er skolens uddannelser inden for teater og dans blevet organiseret i tre nye centre.

CENTER 1: Skuespilleruddannelsen, danseruddannelsen, danseformidleruddannelsen og uddannelsen til danseakkompagnatør.

CENTER 2: Uddannelserne til instruktør, scenograf og koreograf samt inden for lyd og lys.

CENTER 3: Uddannelserne til produktionsleder, forestillingsleder og rekvisitør. Desuden er skolens samlede produktionsvirksomhed placeret her.

Ud over de tre uddannelsescentre er der etableret et administrationscenter med studiekontor samt et uddannelsescenter med opgaver inden for bl.a. internationalisering, kommunikation og efteruddannelse. Skolens 11 uddannelser ledes af en uddannelsesansvarlig, som tegner uddannelsens overordnede pædagogiske og udviklingsmæssige profil.

Ledelse af Statens Scenekunstscole har følgende sammensætning: Rektor Sverre Rødahl, administrationschef Christine W. Dalhoff, prorektor og uddannelsesansvarlig for skuespilleruddannelsen Henning Sprogøe, centerleder og uddannelsesansvarlig for danseformidling Sheila de Val, centerleder og uddannelsesansvarlig for uddannelsen til scenograf Ralf Richardt Strøbech samt centerleder og produktionsplanlægger Anette R. Nissen.



Fra præsenterationsforestilling marts 2012, "Mean Piece, Piece" af Jeremy Nelson. Foto: Christian Bang.

"I det første år af min uddannelse på Darlington havde de studerende både drama, dans, musik og visual art, og først derefter skulle vi vælge, hvilken linje vi ville fortsætte på. Personligt mener jeg, at det er et klart plus for en danser at have haft en sådan base, og denne måde at samtænke de kunstneriske elementer på har været savnet de kunstneriske uddannelser i Danmark."

Hun ved godt, at "sammensmeltningen" af dansere og skuespillere i ét center ikke vækker lige så stor begejstring hos alle.

"I september skal alle undervisere inden for moderne dans og skuespil på et to dages seminar. Selvfølgelig vil der på begge sider være fordomme, og dem skal vi arbejde på at få nedbrudt. Noget af det, som vi skal finde ud af, er også, hvor mange forestillinger vi kan lave sammen. Rent fysisk befinder vi os stadigvæk i to bygninger på hver sin side af vejen. Det er ikke helt ideelt, og vi skal prøve at få indrettet de to steder, så vi kan få det bedst mulige flow omkring vores uddannelser," tilføjer Sheila de Val.

DANS I SKOLEN

Hun har en klar forventning om, at den moderne dans kommer til at stå stærkere end tidligere i den ny organisation. Samtidig er hendes håb, at arbejdet med at integrere dansen i uddannelsessystemet må bære frugt i de kommende år.

"Lige nu er Danmark klart bagud på dette felt, selv om der er sket meget siden 1990'erne. Men vi håber, at vi helst ikke senere end 2014 vil kunne tilbyde en bacheloruddannelse inden for moderne dans. På lidt længere sigt også meget gerne en kandidatuddannelse," lyder hendes ambition.

Sheila de Val tog i sin tid initiativ til den nu opløste forening Dans i Uddannelse. Hun var formand for foreningen, der bl.a. arbejdede på at få den moderne dans placeret på skemaet i grundskolen. Et mål, som stadigvæk har høj prioritet.

"I Dans i Uddannelse-regi udarbejdede vi for tre år siden en særlig læseplan, møntet på folkeskolen. Vi har foreslået at lade dansen blive en del af idrætsundervisningen, så eleverne evt. kunne tage det som tilvalgsfag i overbygningen. Og vi ville være meget langt, hvis bare ét gymnasium tilbød dans på højt niveau."

Foreningen nåede at præsentere disse tanker for daværende undervisningsminister Bertel Haarder (V). Det lykkedes dog aldrig at komme videre med planerne.

Nu håber Sheila de Val på bedre held med den ny minister på området, Christine Antorini (S), så bevægelserne inden for scenekunsten og den moderne dans kommer til at række endnu længere ud, end tilfældet er i dag. ■

MINDEORD

HENNING MORITZEN, 84 ÅR

Henning er død og med ham personificeringen af det største kvantespring, dansk teater tog i det 20. århundrede.

Ene mand revolutionerede han gennem et helt årti vores måde at opfatte og tænke en rolle på og ikke mindst udførelsen af den. Det var et genialt nybrud, som ikke er set siden, og som blev startskuddet til det, vi i dag forstår ved moderne teater.

Efter den ærbødigt højtidelige og lidt bombastiske periode, som Reumert drev frem, sprang der pludselig en helt ny slags skuespiller ind på scenen og bjergtog alt og alle omkring sig. Her var ingen rød løber rullet ud foran replikkerne, han talte tidens sprog, og han vovede og gjorde ting på en scene, som indtil da havde været ensbetydende med kunstnerisk halshugning. Hans talent var grænseløst i ordets bogstaveligste betydning - grænseløst i sit omfang, i sin fantasi og formåen, i sin originalitet og ikke mindst i sin generøsitet over for publikum. Han sprængte den fjerde væg i stumper og stykker og tog direkte kontakt til salen. Her stod den genkendelige moderne mand af i dag og talte til os, forførte os og havde os alle i sin hule hånd. Det var mesterligt og uden sidestykke.

Hele vejen gennem 1960'erne udførte han dette nybrudende kunststykke i rolle efter rolle efter rolle. Aldrig havde man nogen idé om, på hvilken måde, han nu ville skabe. Hvilken vinkel eller tolkning, han havde fundet frem til.

Men resultatet var forbløffende, pirrende, tilfredsstillende og svimlende originalt hver eneste gang.

I disse 10 år var han ganske enkelt Det Kgl. Teater og dermed også dansk teater. Måske også mere, end han dybest set kunne bære. På et tidspunkt, sidst i 60'erne, bød teatret ham at spille fire forskellige hovedroller i repertoiret gennem en hel sæson, og han gjorde det, men det kostede.

Mange år senere sad vi sammen på et hotelværelse i provinsen og talte om disse overvældende år, hvor han samtidig havde været min lærer på elevskolen. Ud på de små timer sagde han pludselig helt stille:

“Jeg gjorde det fordi jeg ikke kunne lade være, og fordi jeg følte, det var min pligt, når skæbnen nu engang havde givet mig det ombud at glæde mine medmennesker.”

Ja, du gjorde os glade, mere end glade, og du gav os ødselt det fundament, vi alle står på i dag.

Tak, for alt, Henning, og dyb, dyb ære være dit minde.



Henning Jensen



**HOLD WEEKEND
ELLER MINIFERIE
I ET AF DSF'S
SOMMERHUSE**



SONJAS BRECHTFAVORITTER

– ET VANDTÆT ALIBI (EN TEATERKONCERT)

Sonja Kehler gæster Skovhuset, Ballerupvej 60 i Værløse, søndag den 28. oktober kl 19,30. Hun akkompagneres af pianisten Riivo Sarapik. Forestillingen er bygget op over en perlerække af Brechts tekster sat til musik af Eisler, Weill og Dessau.

Billetpris 100 kr (billetbestilling nødvendig hos kaja.pihl@gmail.com)



**TJEK DSF-NYHEDER
PÅ
SKUESPILLERFORBUNDET.DK**

RUNDE FØDSELSDAGE

| | | |
|-------------------------|-------|-------------|
| LISE STEGGER | 50 ÅR | 19. OKTOBER |
| VIGGA BRO | 75 ÅR | 20. OKTOBER |
| FRANCISCO NAVOR CÓRDOBA | 60 ÅR | 24. OKTOBER |
| METTE STEEN JAKOBSEN | 50 ÅR | 26. OKTOBER |
| ANNA CHRISTINE LÖF | 50 ÅR | 31. OKTOBER |
| HELLA JOOF | 50 ÅR | 1. NOVEMBER |
| JØRGEN REENBERG | 85 ÅR | 8. NOVEMBER |

Casting i Tyskland?

Jeg er tysk skuespiller og tilbyder enkeltundervisning i tysk for skuespillere, der gerne vil arbejde i Tyskland.

Jeg arbejder med tekster, samtale og udtale, og vi kan lave en kort præsentationsvideo på tysk. Det er nødvendigt, at dine grundlæggende tyskfærdigheder er så nogenlunde på plads, og selvfølgelig at du har lyst til at tale sproget.

Katharina Hoffmann
Tlf: 52761946/ 32155061

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 8. OKTOBER

EN EKSTRA UDDANNELSE

EN LANG RÆKKE KUNSTNERE HAR VALGT AT SUPPLERE DERES KUNSTNERISKE UDDANNELSE MED ANDRE STUDIER. SCENELIV HAR I NÆSTE NUMMER TALT MED EN RÆKKE DSF-MEDLEMMER, DER HAR TAGET EN ELLER FLERE EKSTRA UDDANNELSER, OM HVAD DET HAR BETYDET FOR DEM OG FOR DERES KUNSTNERISKE VIRKE.

I NÆSTE NUMMER HAR VI OGSÅ EN HISTORIE OM EN NY TREND – NEMLIG AT INDSPILLE NORDISKE FILM PÅ BÅDE ET NORDISK SPROG OG PÅ ENGELSK, SÅDAN SOM MAN HAR GJORT DET MED STORFILMEN KON-TIKI.



Foto: Diana Axelsen

HVAD MED TILLIDEN?



Foto: Henning Florin

Jeg var for kort tid siden til et seminar arrangeret af IAK, Ingeniørernes arbejdsløshedskasse. IAK havde sammen med nogle andre arbejdsløshedskasser fået lov til at forsøge sig med mindre kontrol af de ledige, mere ansvar til den enkelte og i det hele taget mere tillid til de lediges kompetencer.

Interessant var det at se, at a-kassens medlemmer var blevet væsentlig mere tilfredse. Der var ikke ændret på kravene, men der var i højeste grad ændret på tilliden.

Da jeg gik i gymnasiet for snart mange år siden, var mit yndlingsfag filosofi. Her blev favnet det ubegribelige, her kunne vi mene noget om, hvordan verden var skabt og hvorfor. En filosof, som jeg følte et umiddelbart slægtsskab med, var K.E. Løgstrup og hans bog "Den Ethiske Fordring". Heri beskæftiger han med begrebet "suveræne livsytringer" det vil sige medfødte kompetencer. Én af disse suveræne livsytringer er tillid. K.E. Løgstrup nævner i den forbindelse barnet, der umiddelbart møder verden med tillid og først via erfaring og skuffelser tillærer sig mistillid og mistro.

Da jeg blev voksen, trådte fascinationen lidt i baggrunden, og jeg har ofte glemt at tænke og handle ud fra filosofien. Men på seminaret i IAK stiftede jeg atter bekendtskab med K.E. Løgstrup og hans filosofi, fordi seminaret netop handlede om tillidsbegrebet, og hvordan tilliden bruges konkret inden for organisationer og virksomheder. Tillid er blevet nøglen.

I løbet af dagens seminar slog det mig, hvor fremherskende tendensen til at nære mistillid til hinanden er blevet i vores samfund og i vores verden i dag. Mistænk først, spørg så. Fra politisk hold over alt i verden kommer der flere og flere love og regler, vi skal holde os inden for. Vi skal evalueres, kategoriseres, måles og vejes, "italesættes" (uden egentlig at tale med og lytte til hinanden). Tænk engang over, hvornår du sidst hørte en politiker i en debat

tænke over et indlæg og herefter respondere: "Der er faktisk noget om det, du siger. Det vil jeg gerne lige vende og tage med i mit videre arbejde"... Nej, vel...

Begrebet tillid; tillid til hinanden og tillid til borgerne i et samfund er blevet afløst af en human nedkøling. Det er ofte som om, der er ikke er nogen tiltro til, at det enkelte menneske som regel godt kan finde ud af at opføre sig ordentligt, ikke snyde i skat, ikke ryge andre mennesker lige op i ansigtet, eller stjæle de grøntsager, der ligger uden for grønthandleren. Kan skelne ret fra uret.

Mistilliden har været særdeles synlig inden for dagpenge-systemet. Her er der så mange regler, at hverken arbejdsløshedskassen eller den ledige kan hitte rede i det. Man skal passe ind i en kasse, og hvis man ikke kan det, så er man stillet særdeles vanskeligt. Det gælder f.eks. vores branche. Samtidig er der også en udstrakt mistillid til den ledige fra politisk hold: For at motivere den ledige har man strammet reglerne, for det er jo ganske sikkert sådan, at langt de fleste ledige slet ikke vil arbejde. Fraværende er: tilliden til og troen på, at de fleste af os hellere vil klare os selv.

Hvad er modsvaret på denne mistænksomhedens tendens? Tillid! At udvise tillid og modtage den. I høj grad fra politisk hold men også mennesker imellem. For det kræver faktisk et stort arbejde at udvise mistro og mistillid, hvorimod tilliden er spontan.

Misforstå mig ikke. Naturligvis skal et samfund have regler. Men når det fremherskende i disse regler bliver mistro, så er der noget galt. Ergo: tillid er nøglen, tillid til din næste, tillid til dig selv og fra politisk hold: Tillid til os som borgere.

Katja Holm,
formand for Dansk Skuespillerforbund



Da Kamal mødte Maria

En multikulturel kærlighedshistorie i stumfilmstempo



★★★★★ "en perle af en forestilling, der går rent ind"
Pernille Rohde, Lokalavisen Taastrup

Medvirkende:
Josef W. Nielsen
Stine Holm Joensen
Niels Grønne
Torkild Lindebjerg
Hamza Bedeiri
Ali Haider Mohsin

Repertoire og turné
26. oktober - 18. november

Forfatter: Niels Grønne
Instruktion: Torkild Lindebjerg & Niels Grønne
Komponist & Pianist: Mathias Grove Madsen
Film og filmteknik: Helle Lyshøj

taastrup teater · kjeld abells plads · 2630 taastrup · tlf 43 35 27 70

taastrupteater.dk